

Zaaknummer : 246489

Raadsvergadering : 21 januari 2020

Onderwerp : Kaderstelling Cultuur- en Erfgoedvisie 2020-2030

Collegevergadering : 10 december 2019

Portefeuillehouder : H.J. Bosman

Steller : G. Protzman

tel: : 0545-250 214

Te nemen besluit:

De nieuwe Cultuur- en Erfgoedvisie 2020-2030 moet voldoen aan de geformuleerde kaders.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Op 25 juni 2019 heeft u gekozen voor het scenario 'innovatief-light' bij de vaststelling van de bestuursopdracht voor een nieuwe Cultuur- en Erfgoedvisie 2020-2030. Met raads- en commissieleden is met dit onderwerp geëxperimenteerd om vooraf in het proces te komen tot duidelijke kaderstelling. In twee sessies in oktober en november 2019 zijn deze kaders geformuleerd aanvullend op de door de raad reeds vastgestelde kaders (zie daarvoor argument 1.1). Dit voorstel is bedoeld ter vaststelling van deze kaders en betekent dat we klaar zijn voor de volgende stap in het proces.

Argumentatie:

1.1 De raad heeft op 25 juni 2019 al kaders vastgesteld binnen de bestuursopdracht

In de bestuursopdracht voor de cultuur- en erfgoedvisie 2020-2030 zijn de volgende kaders al vastgesteld over het proces en de effecten:

- "we willen een proces inrichten om het toekomstbeeld van het culturele speelveld en het erfgoedbezit in kaart te brengen. Hiermee stellen we ambities vast voor de instandhouding en ontwikkeling van het culturele landschap en erfgoedbezit;
- het resultaat moet zijn een heldere en concrete visie op cultuur en erfgoed met keuzes voor een realistisch uitvoeringsprogramma;
- we kiezen voor een proces waarin we de samenleving een belangrijke rol willen geven in het komen tot een nieuwe cultuur- en erfgoedvisie. Vanuit het principe van co-creatie willen de samenleving laten *adviseren en op onderdelen laten meebeslissen*. We vragen organisaties en inwoners om ideeën en oplossingen aan te dragen en laten hen meedoen in het aangeven van prioriteiten;
- we zorgen dat de kennis en expertise op de verschillende thema's binnen cultuur en erfgoed goed worden geborgd. Het organiseren van goede (externe) procesbegeleiding en het inzetten van specifieke expertise op het gebied van cultuur en erfgoed is belangrijk. Zowel de al aanwezige kennis en ervaring in het lokale culturele veld als ook daarbuiten;
- om het proces uit te kunnen voeren is een indicatief budget nodig van € 10.000,-. Dit budget is bepaald op basis van eerdere ervaringen met processen en de inzet van (een) proces ondersteunende organisatie(s)."

1.2 In de sessies met de raad zijn kaders geformuleerd waar de Cultuur- en Erfgoedvisie 2020-2030 aan moet voldoen

In een tweetal sessies, onder begeleiding van Berenschot, zijn raads- en commissieleden aan de slag gegaan met het stellen van kaders. De begeleiding was erop gericht om:

- inzicht te scheppen in welk type kaders er zijn;

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering

Afhandelingsvoorstel voor raad:

0 hamerstuk

0 besprekstuk

0 anders, nl

Raadsvergadering

0 zonder hoofdelijke stemming

0 met algemene stemmen

0 stemmen voor, stemmen tegen

0 aangenomen

0 verworpen

0

- het geven van inzicht in het spanningsveld van kaderstelling (deze moeten voldoende ruimte bieden om inwoners te kunnen laten participeren, anderzijds zijn de kaders om excessen (ongelukken) zoveel mogelijk te voorkomen);
- het geïnformeerd raken over het vakgebied cultuur en erfgoed (bv. wettelijke kaders, uitgevoerde quickscan, etc.);
- het op experimentele wijze komen tot kaders.

In de eerste sessie lag het accent sterk op informeren en leren/bewustwording waardoor een tweede sessie noodzakelijk bleek. In de tweede sessie werd concreter gewerkt aan het formuleren van de kaders.

Dit is uitgemond in een set kaders die nu voorliggen. De raad geeft deze kaders mee die gelden als bandbreedte voor de vormgeving van de nieuwe Cultuur- en Erfgoedvisie. Er wordt ruimte gegeven aan de samenleving om het huidige culturele speelveld klaar te maken voor de toekomst. De volgende kaders zijn geformuleerd:

- de bibliotheek voert de wettelijke taken uit en voert de vijf functies zo goed mogelijk uit. Daarbij geeft ze extra aandacht aan laaggeletterdheid en leesbevordering;
- een lokale- of streekomroep biedt een gebalanceerd aanbod tussen journalistiek en vermaak;
- het aanbod aan cultureel erfgoed is een goede mix van verbinden, ontwikkelen en vermaak;
- het totale aanbod aan culturele evenementen moet zoveel mogelijk mensen aanspreken;
- het huidige structurele budget voor cultuur is leidend, maar verschuivingen daarbinnen zijn mogelijk. Daarnaast is er incidenteel budget beschikbaar voor de toekomstbestendigheid/lastenverlichting van culturele verenigingen.
- elke basisschoolleerling komt in aanraking met kunst, cultuur en muziek;
- doorlooptijd van het visietraject is maximaal 8-10 maanden gerekend vanaf het raadsbesluit over de kaders.

1.3 Er zijn ook wensen voor een nieuwe cultuur- en erfgoedvisie

Naast de bovengenoemde kaders is er ook een aantal wensen c.q. uitgangspunten uitgesproken tijdens de kaderstellende sessies:

- het netwerk van bibliotheken en dorpsbōke is van grote waarde;
- de gemeente versterkt en beloont elk initiatief dat de samenwerking tussen instellingen en verenigingen bevordert. Als voorbeeld noemen we Natuurpark Kronenkamp;
- de gemeente juicht elk initiatief toe dat kunst en buitenruimte combineert en stelt daarvoor openbare ruimte ter beschikking;
- de gemeente vindt een breed en gratis toegankelijk cultureel aanbod belangrijk. Dit aanbod moet vraaggericht en op basis van behoefte vorm krijgen.

Deze wensen worden kenbaar gemaakt in het participatietraject, zij zijn echter niet bedoeld als 'in beton gegoten' kaders.

Kanttekeningen en risico's

1.1 De kaders zijn 'ruim' geformuleerd

De kaders zoals hiervoor beschreven zijn globaal en passen goed bij het gekozen scenario 'innovatief-light' uit de bestuursopdracht voor de cultuur- en erfgoedvisie. De kaders bieden veel ruimte voor de inbreng van samenleving en de uiteindelijke uitwerking van de cultuur- en erfgoedvisie. Dit vraagt om loslaten al houden we in grote mate regie over het proces. Deze kaders bieden niet alleen ruimte voor de samenleving, maar zijn ook bedoeld om ondergrenzen te formuleren om dat wat niet acceptabel is voor de raad zoveel mogelijk te voorkomen. Daar waren de twee sessies met de raad (en dat met name de tweede sessie) volledig op gericht. Dit is de balans die uit de sessies is gekomen tussen voldoende ruimte om te participeren en het voorkomen van 'ongelukken'

2.1 Proces cultuur- en erfgoedvisie is een oefening voor bestuurlijke vernieuwing

We hebben ervoor gekozen om een innovatief proces te doorlopen met alle betrokkenen uit de samenleving. Dit gaat de samenhang binnen het culturele veld maar ook de relatie tussen de gemeente en deze organisaties versterken. We weten ook dat we lerende zijn en dat het proces de nodige uitdagingen met zich mee zal brengen. Daarom zorgen we ervoor dat we het proces goed volgen en evalueren.

Financiën

€ 10.000 is beschikbaar voor het vormgeven en uitvoeren van het proces. Vanuit het rijk komt tevens een subsidie beschikbaar voor het opstellen van een kerkenvisie. Deze kerkenvisie wordt een onderdeel van de cultuur- en erfgoedvisie.

Communicatie

Vanaf januari 2020 worden er bijeenkomsten georganiseerd met alle betrokken partijen. Tijdens deze bijeenkomsten communiceren we ook de gestelde kaders en gaan op basis daarvan aan de slag.

Initiatief, participatie en rol gemeente

We vragen culturele organisaties en inwoners om actief mee te doen en ideeën en oplossingen aan te dragen en prioriteiten aan te geven. De afgelopen maanden is er onder culturele verenigingen/organisaties, het onderwijs en organisaties uit het Sociaal Domein een brede quickscan (bijlage 3) afgenomen. De uitkomsten hiervan bieden een goede basis voor het vervolgproces. Uit de quickscan blijkt ook dat er een groot draagvlak is onder diverse partijen om mee te doen in het proces.

Als gemeente houden we de regie op het proces grotendeels in handen en we zorgen voor goede procesondersteuning door Cultuur Oost. De gemeenteraad stelt aan de voorkant kaders en bewaakt het democratische proces. Ook is de raad toevoorder in dit proces en kan de werkgroep bestuurlijke vernieuwing als klankbord fungeren.

Planning en evaluatie

Een belangrijk kader die uw raad heeft meegegeven is de einddatum. Die is gesteld op 8-10 maanden doorlooptijd, volgens het scenario 'innovatief-light' uit de bestuursopdracht, vanaf 1-1-2020. Dat betekent dat de Cultuur- en Erfgoedvisie 2020-2030 uiterlijk in najaar van 2020 aan u wordt voorgelegd ter vaststelling.

We hanteren daarbij de volgende globale planning (waarbij in rood gearceerd reeds is afgerond):

Fase	Activiteit	Periode
	Raadsbesluit bestuursopdracht	25 juni 2019
Agendering/thematisering	Ontwikkelen en uitzetten quickscan cultuur- en erfgoedvisie / inzetten inwonerpanel	Juni-augustus 2019
	Verwerking resultaten quickscan	September 2019
	1 ^e sessie kaderstelling met raad	9 oktober 2019
	2 ^e sessie kaderstelling met raad	7 november 2019
	Definitief ontwerpen proces cultuur- en erfgoedvisie	December 2019
	Behandeling Raadsvoorstel vaststellen kaders	21 januari 2020
Advisering	Bijeenkomsten met	Januari t/m juni 2020

	betrokkenen (organisaties/inwoners) uit samenleving en raad als toehoorder	
Prioritering	Via beslismodelbijeenkomst komen tot prioriteiten.	Juli 2020
Vaststelling	Komen tot (concept)visie	Juli/augustus 2020
	Besluit door college en gemeenteraad.	September/oktober 2020

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 21 januari 2020

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 10 december 2019;

b e s l u i t :

Dat de nieuwe Cultuur- en Erfgoedvisie 2020-2030 moet voldoen aan de volgende kaders;

1. De bibliotheek voert de wettelijke taken uit en voert de vijf functies zo goed mogelijk uit. Daarbij geeft ze extra aandacht aan laaggeletterdheid en leesbevordering;
2. Een lokale- of streekomroep biedt een gebalanceerd aanbod tussen journalistiek en vermaak;
3. Het aanbod aan cultureel erfgoed is een goede mix van verbinden, ontwikkelen en vermaak;
4. Het totale aanbod aan culturele evenementen moet zoveel mogelijk mensen aanspreken;
5. Het huidige structurele budget voor cultuur is leidend, maar verschuivingen daarbinnen zijn mogelijk. Daarnaast is er incidenteel budget beschikbaar voor de toekomstbestendigheid/lastenverlichting van culturele verenigingen.
6. Elke basisschoolleerling komt in aanraking met kunst, cultuur en muziek;
7. De doorlooptijd van het visietraject is maximaal 8-10 maanden gerekend vanaf het raadsbesluit over de kaders.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
21 januari 2020

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Cultuur- en Erfgoedvisie 2020-2030

Bijlage 1. Kaders cultuur- en erfgoedvisie